

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.
Egyes szám ára 4.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Élet a műveltség szolgálatában.

— Kovács Dezső halálára. —

Az elmúlt héten ismét elveszítettük egyik vezetőnket.

Kovács Dezső, a Cluj-i református kollégium igazgatója elköltözött közülünk.

Halála nem váratlanul következett be, hónapokon át tartott küzdelme a halálos kórral, — mégis néhez volt elhinni a szomorú hirt, hogy Kovács Dezső nincs többé.

Koporsóját diákjai őrizték, míg sok száz ember, az ő tisztelői, barátai ravatalához járultak, hogy az utolsó üdvözetet elrebegjék és virágokkal díszítsék koporsóját.

Temetésén az ősi templomunk zsufolásig megtelt és a templom előtti téren sok száz ember szorongott, hogy a szertartás végén utolsó útjára kísérhesse el a megboldogultat.

És a bucsuzatók még egyszer elmondották, ki volt Kovács Dezső.

1879-ben került a Cluj-i kollégiumba mint első-osztályos diákocská. Szegény fiú volt, a maga emberségéből és a kollégium segítségéből kellett megélnie.

A régi időkben az ilyen szegény fiúk szolgálattal keresték meg a mindennapit. Szolgáltak lakásukért és a tanulásért a kollégium-

nak azzal, hogy ők takarítottak — és szolgáltak jobb módú társaiknak azzal, hogy a városból, a főző asszonyoktól behordták az ebédet, melyből ők is részesültek. A cipőt pedig — ez

a szegény diák fő tápláléka — adta a kollégium abból a búzából, melyet minden esztendőben a hivek hordtak össze szegény tanulóink számára.

Igy kezdte a szegény diák, így kezdte Kovács Dezső is.

De azért nem érezte magát megaláztattnak a szolgálat miatt, mert az osztályban az ült az első helyen, aki a legtöbbet tudott. És Kovács Dezső az osztályban mindig az első között ült.

Pár év alatt a szorgalmas diák már annyit gyűjtött, hogy volt miből megélnie. Láthatatlan kincs volt ez: tudásból és becsületből állott.

És amint nőtt a kis diák, egyre szaporodik a vagyoni-

kája, meg tud élni belőle. Csak szűkösen, mert *gazdálkodni* kell, mert bár a *lelki kincs* *ki-fogyhatatlan* — de *gyűjteni* kell ujakat, a tanulásához pedig sok *idő* kell. Közben mulnak az évek, elkövetkezik az érettségi, majd az egyetem és a mi egykori kis diákunk *tudás-*

Kovács Dezső.

ban és becsületben meggazdagodva előlép tanárnak.

És 44 éven át tanít abban az intézetben, mely őt felnevelte, mely amint Ő mondogatta, korán elveszített édesanyja után második édesanyja, nevelőanyja lett. Ugy is nevezte legtöbbször a kollégiumot: *Alma Mater*, ami deák nyelven azt jelenti: édes anya.

Innen kezdve már biztos a megélhetése — élete csak arra szolgál, hogy osztogassa lelkének drága kincsait, most már nem kell gazdálkodnia velök, mert ezek kifogyhatatlanok. Olyan az ilyen ember lelke, mint bővizű forrás: minél többet merítenek belőle, annál bővebben buzog.

Kovács Dezső élete azt jelenti, hogy 44 éven át *szolgált* a magyar népet eszével és szívével. Sok-sok ezer gyerek pedig ifjúvá serdült a kollégiumban, tőle tanulta meg, hogy mivel tartozik fájának és mivel embertársainak. De nemcsak tanított, hanem közben 23 éven át igazgató-tanára is volt a kollégiumnak.

Az egykori kis diák az iskola élére került, Ő lett sorsának intézője csaknem egy negyedszázadon át.

De ilyen kipróbált, hűséges ember is kellett a kollégium élére, hogy bölcsen tudja azt vezetni olyan nehéz időkben, mint a milyenek következtek ránk.

Kovács Dezső boldog volt, ha a kollégium gyarapodását látta. Így igazán boldog éveket szerzett a fiatal tanárnak, hogy a nagy kurián 10 esztendő alatt egymás után: torna-

terem épül, étkezőt létesítenek a vidéki diákok részére s végül új épületet, új hajlékot kap az iskola, hogy az ó-kollégium csak bennlakás lehessen.

Boldog volt, mikor az így megnagyobbodott, megerősödött kollégium élére került. De a virágzás nem tartott sokáig. Közbelépett a háború és utána ujrakellett kezdeni mindent, új követelmények szerint át kellett formálni az intézetet.

Ekkor tűnt ki, hogy Kovács Dezső örökre és elválaszthatatlanul a kollégiumé. Mint kedvelt, jó nevű író könnyebb és jobbanfizető állásba juthatott volna, de Ő gondolkozás nélkül utasította vissza az ajánlatokat, mert nehéz sorsra jutott iskoláját nem tudta volna elhagyni.

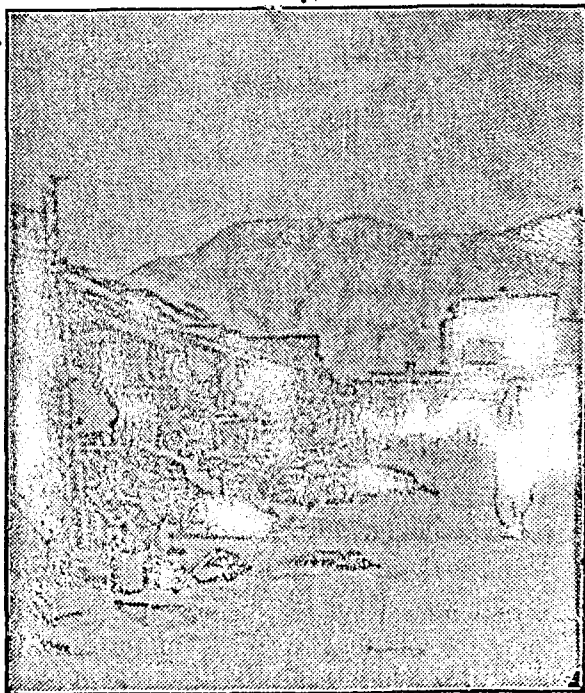
És a Mindenható megsegítette: a legnehezebb években még másfél évtizeden át vezette az ő kollégiumát.

56 évig élt a kollégiumban mint diák, egyetemi hallgató, tanár és igazgató-tanár, 44 éven át csak érte dolgozott. *Élete* egy darab a kollégium történetéből. Egy félszázad, melyben benne van a kollégium felvirágzása és a legsúlyosabb megpróbáltatása. És benne van Kovács Dezső minden lelkesedése, öröme, gondja, aggodalma, hűséges, önfeláldozó munkája. Beleolvadt élete a kollégium történetébe; azért az Ő lelke, szelleme él és éltet, míg a kollégium fennáll s míg jó emberek Kovács Dezsőre emlékeznek.

Gönczi László.

Ujabb földrengés volt Beludzsisztánban.

A beludzsisztáni pusztító földrengés mérlegét most sikerült pontosan megállapítani. A földrengésnek hatvanezernél több halálos áldozata van. Az elpusztított országban újabb földrengés volt. Minthogy már minden rombadőlt, a földrengés nagyobb kárt nem okozott. Képünk Beludzsisztán fővárosának rombadőlt utcáját mutatja be. Csak néhány fából készült épület maradt épen, a többi épületek rombadöltek. A főváros annyira elpusztult, hogy többé nem építik fel. Az új fővárost más vidéken fogják felépíteni.

Beludzsisztán fővárosának egyik rombadőlt utcája.

Külföld

Benes Moszkvában. A tővény cseh külügyminiszter az orosz-cseh Szövetségi Szerződés megkötése után jónak látta látogatást tenni Moszkvában. Természetesen nagy fénnel és kitüntetéssel fogadták és bizonyosra lehet venni, hogy az orosz-cseh barátság ezzel a látogatással még szilárdabbra kovásolódott, hiszen most már Csehországot úgy kell tekinteni, mint Oroszországnak Németország elé tett védőbástyáját. Viszont a látogatás több eredményt ért el annál, amennyit Benes valószínűleg kívánt. A szláv közösséget igen erősen hangoztatták a látogatás folyamán s ez érthető kellemetlen hatást váltott ki nemcsak nálunk, hanem Szerbiában is, amely tudvalevőleg ma is oroszellenes magatartást tanúsít. Talán épen ennek lehet tulajdonítani azt a hirt, hogy Jetics miniszterelnök közlelbről meglátogatja Mussolinit, ami feltétlenül távolodást jelentene a kisantant eddig folytatott politikájától és közeledést az olasz-osztrák-magyar hármass egyezményhez.

Angol-német megegyezés. Hosszas és részletes tanácskozás után a német tengeri haderő nagyságáról megállapodtak Anglia és Németország. A megállapodás szerint a német tengeri haderő harmincöt százaléka lesz az angolnak, mégpedig minden hajónemből s nem a tonna tartományban. A megegyezés Angliában megnyugvást, Németországban osztatlan örömet keltett. Annál nagyobb a nyugtalanság Franciaországban. A francia felállítás ugyanis az, hogy a tengeri haderő kérdését nem lehet elkü-

lönítve megoldani, hanem csak az általános fegyverkezés keretében s ezért az angol-német megegyezés folytán Franciaország jogosultnak érzi magát hajóhadának a szükségnek megfelelő emelésére.

Olasz-német barátkozás. Mint már megirtuk, a Hitler nagy beszéde után határozottan megváltozott Olaszországban a németellenes hangulat. Most, hogy nyilvánvalóvá vált, hogy Hitler Ausztria függetlenségét — legalább egyelőre — tiszteletben kívánja tartani s hogy Olaszország afrikai igényeit határozottan támogatja — beható politikai tárgyalások megindítását várják. Valószínű, hogy ezeknek a tárgyalásoknak eredménye a régi, benső barátság felújítása lesz a két ország között.

Az Árpád-házi királyok palotája. A magyar királyok első székhelyén, Esztergomban folytatott ásatások napvilágra hozták a magyar királyok ősi palotájának romjait. A romok olyan állapotban vannak, hogy a palotának eredeti alakjába visszaállítására nem ütközik nehézségbe. A magyar kormány elhatározta a palota újjáépítését. A munkához már az idén hozzá kezdenek s 1938-ban, Szent István, a palota alapítója halálának kilencszázéves fordulóján készen fog állani a magyar birodalom legrégibb királyi palotája. A lelet nagy jelentőségű nemcsak történelmi emlékénel fogva, hanem azért is, mert a francia és olasz művészet szép maradványait őrzí

Enyhült a helyzet Kinában. Az esetleg új világháború kitörésére okot adható összeütközés közvetlen küszöbén elhárult a háború veszedelem. A kínai kormány hajlandóan mutatkozik

arra, hogy Észak-Kinában reádet teremtsen s a japániak ezzel megegyezzenek. A helyzet komolyságát semmi sem bizonyítja jobban, mint, hogy erős angol és amerikai hajóhadak érkeztek már a kínai vizekre.

Augusztus 15-én háború? Az olasz csapatok Afrikába szállítása folyton tart. Angol lapok hírei szerint Mussolini el van szánva a háború megindítására, ami augusztus 15-én történne meg. Az abesszin kormány már a Népszövetséghez fordult védelemért s majdnem bizonyos, hogy Anglia erősen fogja támogatni, mert erős olasz előretörés sértene az angol érdekeket. E miatt nagy az olasz ellenérzés Angliával szemben.

Horthy Miklós 67 éves. Június 18-án nagy melegséggel ünnepelték a magyar kormányzó születés napját. A hivatalos világ is, de még inkább a nép.

Király Görögországban. A nemrég lefolyt választások túlnyomó többséget adtak a görög királypártiaknak, úgy, hogy szeptemberben az országgyűlés majdnem bizonyosan trónjára ülteti az elűzött György görög királyt.

A Cíj-1 igazságügyi szolgálatból
elbocsátott telekkönyvszervezők

ZEMOSA

jelge alatt egy
általános kereskedelmi ügynökséggel
állítottak fel **Str. Memorandumul**
2. sz. B. bent az udvarban. Az
iroda a következő ügyleteket bonyo-
lítja le: ingatlanok vétele és el-
adása, képviseltek ellogadása, árak
kihelyezése vagy elraktározása stb.,
stb. Az ügynökség a fenti ügyletek
lebonyolításáért erkölcsi és anyagi
garanciát vállal.

Bajaink az intézőbizottság előtt.

Az országos Magyar Párt elnöki tanácsa a parlamenti csoporttal együtt egész napon át tartó tanácskozást folytatott. A tanácskozás keretében megbeszélésre kerültek kisebbségi bajaink összes kérdései. Az elnöki tanács beható tárgyalása után az intézőbizottság tartotta meg nagyfontosságú ülését. Az intézőbizottság ülésén Erdély minden részéből megjelentek az intézőbizottsági tagok és a tagozatok vezetői.

A mindenre kiterjedő tárgyalások anyagából a következőket ragadjuk ki.

Dr. *Incedy-Joksman* Ödön ügyvezető atelnök az Országos Pártközpont működéséről számolt be. Beszédében szép képet festett arról a hatalmas és emberfeletti küzdelemről, amit a Pártközpont végzett kisebbségi ügyek elintézésével. Pártunk elnöke, dr. gróf *Bethlen* György személy szerint is nagy tevékenységet fejtett ki a különböző helyről érkező panaszok orvoslásában. Nemcsak a kormányzat legfelsőbb hatóságainál, hanem helyi hatóságoknál is gyakran járt el panaszos magyar festvéreink ügyeiben.

A parlamenti tagok munkásságáról szóló jelentést dr. *Willer* József képviselő, a parlamenti csoport főtitkára terjesztette elő. Megemlékezett a numerus valachikus és a nemzeti munkavédelmi törvény által okozott hullámok hatásáról. Részletesen ismertette a Sibiu-i tagozat határozatát és az ezzel kapcsolatban álló tagozati határozatokat. A főtitkár örömmel állapította meg, hogy a tagozatok tevékenysége mind frissebbé válik és általában a magyarság körében nagy érdeklődés mutatkozik a Pártban folyó munka iránt.

Dr. *Balogh* Artur szenátor beszámolt, hogy a Targu-Mures-i nagygyűlés határozatának megfelelően az Országos Pártközpont öt

panaszt nyújtott be a Nemzetek Szövetségéhez. Ezek közül egy, a felekezeti tanerők újabb nyelvvizsgájának elrendelése miatt beadott petíció, tárgyalanná vált a kormány azon intézkedése folytán, hogy a tanerőket csak tanfolyam hallgatásra kötelezi. A többi négy panasz elintézés alatt áll.

A jelentések kapcsán történt felszólalások egytől-egyig azt a megállapítást szögezték le, hogy a magyarság nemzetkisebbségi sorsának legelviselhetetlenebb szakaszához érkezett, amely már magát az egész magyarságot léteben támadja és amely ellen minden törvényes eszköz felhasználásával kell küzdenie.

Az intézőbizottság úgy határozott, hogy a legközelebbi országos nagygyűlést Sfântu-Gheorghe-n fogja megtartani. Az intézőbizottság felhatalmazta az elnöki tanácsot, hogy arra alkalmas időben hívja össze a nagygyűlést.

Dr. *Nagy* Jenő javaslatára az intézőbizottság nagy lelkesedéssel szavazott bizalmat a párt vezetőségének és a parlamenti csoport tagjainak.

A kétnapig tartó tanácskozások mindenkit megnyugtathatnak afelől, hogy a magyar kisebbség sorsának intézése biztos kezekben van. Az Országos Pártközpont és a parlamenti csoport mindent megtesznek a sérelmek és a bajok elintézése érdekében. Hogy a különböző munkákat nem koronázza mindig siker, annak a dolog természetében rejlik magyarázata van. Amint azonban az intézőbizottságon lefolyt tanácskozások és megbeszélések igazolják, az Országos Magyar Párt hivatása magaslatán állva, minden eszközt megragadott arra, hogy a magyar kisebbség érdekeit és jogait megvédje.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a,

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

Belpolitikai hírek

Nyilatkozott a belügyminiszter a kisebbségi kérdéstről. Incu-let, belügyminiszter Oradea-ra érkezett. A belügyminiszter látogatása alkalmával több érdekes kijelentést tett. Elmondotta, hogy a kormányválságról elterjedt híreknek nincs semmi alapjuk. A kormányválságról szóló híresztelés az ellenzéki pártok aknamunkájának a következménye. A kormány helyzete szilárd, és szó sincs arról, hogy Tatarescu miniszterelnök benyujtáná lemondását. A belügyminiszter kijelentette, hogy a kisebbségi kérdés tanulmányozására rövidesen bizottság fog alakulni. A bizottság elnöke maga a miniszterelnök lesz és tagjai lesznek ennek a bizottságnak Pop Valér igazságügyi miniszter és a belügyminiszter. A bizottságnak feladata lesz, hogy a kisebbségi kérdést tanulmányozva, igyekezzék eltüntetni a többségi és kisebbségi között levő ellentétet. Ezért a bizottság tárgyalásokat fog folytatni a kisebbségek vezetőivel.

A nemzetipárt kiáltványa. A nemzetipárt kormányelleni küzdelme mind hevesebbé válik. Köztelebről a román nemzeti párt Braşov-i ujságjában kiáltvány jelent meg a románsághoz. A kiáltványban felhívják a népet arra, hogy tartson ki törhetetlenül a nemzetipárt eszméi mellett és állja a küzdelmet, amit vezetői folytatnak.

Titulescu látogatása. Titulescu, külügyminiszter külföldről Bucureşti-be érkezett és fontos politikai tárgyalásokat kezdett a pártvezérekkel. Valahányszor Titulescu végiglátogatja a pártvezéreket, különböző feltevéseket fűznek tárgyalásaihoz. Bucureşti-i ujságok Titulescu belpolitikai szereplésével kapcsolatban azt írják, hogy az idei nyár belpolitikailag nagyon mozgalmas lesz. Minden olyan feltevés azonban, hogy kormányválság fenyeget, korainak mondható, mert minden körülmény amellet szól, hogy a kormány helyzete az utóbbi napokban megszilárdult.

Adó Bucureşti szépítésére. Bucureşti város költségvetésének tárgyalásával kapcsolatban felmerült a gondolat, hogy az ország egész lakosságát meg kell adóztatni Bucureşti város javára. Az új adót a főváros szépítésére és újjáépítésére fordítanák. A tervet azzal indokolják, hogy az ország fővárosának szépnek kell lennie és minden lakósnak érdeke, hogy ezt a tervet meg lehessen valósítani.

Nagyméretű volt a nemzeti párt Braşov-i gyűlése. A román nemzeti párt Braşovban rendezett gyűlése igen nagy méretű volt. A közeli megyékből több ezer ember ment a gyűlésre, hogy Maniu és Mihalache mellett tüntetést rendezzenek. A közeli megyékből a gyűlés résztvevői lóháton érkeztek. A pártvezetőség számára emelt díszemelvény előtt huszezer ember vonult el. A gyűlés végig lelkes hangulatban folyt le és több szómonk elítélte Vajda kisebbségellenes akcióját. Általában az a hangulat alakult ki a gyűlésen, hogy a kisebbségek jogait tiszteltetben kell tartani.

Hírek

Nagy meleg volt az elmúlt héten. Az elmúlt héten Romániában nagy meleg volt. A hőség az Őkirályságban sok helyen árnyékban megközelítette a 40 fokot. Erdélyben, különösen az alföldi részeken volt elviselhetetlen meleg. A nagy hőség következtében a szárazság mindinkább érezteti káros hatását. Különösen a szalmás gabonák fognak sokat szenvedni, ha az időjárás nem változik meg.

Udvariasság az adóbehajtásnál. A pénzügyminiszter több oldalról érkezett panaszokkal kapcsolatban elrendelte, hogy adóbehajtás alkalmával a tisztviselők a közönséggel bánjanak a legnagyobb udvariassággal. A pénzügyminiszter rendelete nagy megnyugvásul szolgál az adófizető közönségnek.

Jégvihar pusztított a Szamos völgyében. A Szamos völgyében az idén már többször volt jégverés. Ujabban Urisor, Căsei és Coplean községek határaitban tett óriási kárt a jégeső. Az itéletidő a termést valósággal lékaszálta.

Postai uton kézbesítik a nyugdíjakat. Közöltük lapunkban a tervet, hogy más országokban bevált mintára, nálunk is postai uton akarják a nyugdíjakat a nyugdíjasoknak kézbesíteni. A terv a megvalósulás állapotába jutott. A kormány aláírta a megállapodást az országos nyugdíj pénztárral, amelynek értelmében a nyugdíjasoknak minden hónapban postai kihordók fogják illetményeiket kifizetni. A hírt, bár minden oldalról megerősítik, mindaddig fenntartással kell fogadnunk, amig valóban sor kerül gyakorlati végrehajtására.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a**

"MAGYAR NÉP"-ben!

Kulturnapok Cluj megyében.

A Cluj megyében folyó kultur-nunka kapcsán Kalotaszegen több községet látogattak meg Gyallay Domokos, dr. Sulyok István, Török Bálint, ifj. dr. Vékás Lajos, és dr. Szász Ferenc.

Lona, Florești, Dumbrava és Capoșul Mic községekben dr. Sulyok István és Török Bálint tartottak előadásokat. Sulyok István az általános nemzeti műveltség eszközeiről és feltételeiről, Török Bálint gazdasági és szövetkezeti kérdésekről értekezett.

Savadisla, Vlaha, Saulea és Izvorul Crisului községekben Gyallay Domokos és dr. Szász Ferenc tartottak előadásokat és megbeszéléseket. Gyallay Domokos az iskolán kívüli népművelésről és a családi ábécé jelentőségéről beszélt. Dr. Szász Ferenc időszerű gazdasági kérdéseket adott elő. Minden községben az előadások után megbeszélések folytak és ezeknek kapcsán sok időszerű kérdés került tárgyalásra. Különösen gazdasági kérdések szerepeltek a megbeszélések során.

Minden községben szép ünnepekkel voltak egybekapcsolva az előadások. Dalárdák énekszámai, szavalatok és beszédek tették változatossá a műsort. A magyarság mindenütt színpompás magyar viseletben jelent meg.

Sfaras községben a kisebb számú magyarságot Antal Béla levita lelkész vezeti. Munkája minden tekintetben eredményes és áldásos. A templomban megtartott ünnepségen az iskolás gyermekek olyan szép műsort nyújtottak, hogy a templomban jelenlevő közönség a legnagyobb gyönyörűséggel élvezte végig a műsorzámokat. Gyallay Domo-

kos a magyarság összetartásáról, dr. Szász Ferenc gazdasági kérdésekről beszélt.

Jebuc községben a nagyszámú magyarság színültig megtöltötte a templomot. Muzsi István ref. lelkész, népének kiváló vezetője, az ünnepség keretében kedves műsor számokat iktatott be. Jebuc községben ifj. dr. Vékás Lajos a képes ábécé jelentőségét és használatának módját ismertette. Gyallay Domokos a műveltség összetartó erejéről, dr. Szász Ferenc pedig a mai gazdasági viszonyok között alkalmazható ujjításokról beszéltek.

Mindkét kalotaszegi község népe szeretetének és ragaszkodásának adott kifejezést vezetőivel szemben. Egyben megnyilvánult általánosan az az óhaj is, hogy a központ kiküldöttei minél gyakrabban látogassák meg a falvakon élő magyarságot. Ugyanezen akciónak a keretében dr. Sulyok István és Török Bálint Huedinban tartottak kulturális és gazdasági tárgyú előadásokat.

Szerencsés kimenetelű vasuti baleset. Lugo mellett a robogó vonat elütött egy teherautót. A teherautó az árokba zuhant, a sofförnek azonban nem történt komolyabb baja. Legérdekesebben járt a teherautó utasa, Farkas József. Az összeütközés pillanatában a mozdony elejére zuhant. — Olyan szerencsésen esett, hogy meg tudott fogózni a mozdony egyik kiálló részében. A mozdonyvezető nem vette ezt észre s így Farkas József a következő állomásig a mozdony elején utazott. A legközelebbi állomáson sértetlenül szállt le a mozdonyról.

A fekete mágia muzeuma. Budapest legérdekesebb muzeumáról a bűvészmuzeumról és iskoláról rendkívül érdekes fényképekkel illusztrált cikket közöl a Tolnai Világlapja új száma, mely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, pompás folytatásos regényt, nagyszerű rejtvényeket és közel 100 remek rézkarcszerű fényképet talál az olvasó a népszerű képszelvényben.

Emelkedni fog az adóbonok ára. A törlesztési pénztár javaslatot tett a pénzügyminiszternek, hogy engedje meg az 1934 április 1-ig keletkezett adóhátralékoknak adóbonokkal való fizetését. Ha a pénzügyminiszter elfogadja a pénztár javaslatát, az adóbonok ára kétség kívül emelkedni fog. Egyelőre azonban türelemmel meg kell várni, amíg a pénzügyminiszter elfogadja és jóváhagyja a pénztár javaslatát.

Kémszervezetet lepleztek le. Az állambiztonsági hivatal tisztviselői régi idő óta figyelik, hogy Romániában Magyarország javára kémkedő szervezet működik. A nyomozó hatóságok megállapították, hogy a kémhálózat központja Bucuresztiben van és annak vezetője Putnik Ferenc, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság egyik tisztviselője. A vád szerint Putnik kapcsolatot tartott fenn Somogyi Jenő budapesti századossal, a kémelhárító osztály tisztjével. A nyomozás alkalmával kiderült, hogy a kémszervezetbe többen voltak bekapcsolódva. Az összes gyanúsítottakat letartóztatták Ágh Géza magyar állampolgár kivételével, aki elmene-
kült.

Szekely számoló művész Cluj-on. Bálint Péter, szekely számoló művész Erdély fővárosában nagy sikerrel szerepel. A Halmeag-i származású szekely számoló tehetség a legnehezebb számtani műveleteket fejben végzi el. Milliós számokkal papír nélkül tud számtani műveleteket végezni. Tudásával a legnagyobb bámulatba ejtette a szakértő tudósokat is.

Intézkedés a rádiózavarok elhárítására. Ezelőtt két esztendővel szentesítették a rádiótörvényt. Ennek egyik pontja előírja, hogy a villannyal hajtott motorokat, orvosi műszereket úgy kell szerelni, hogy a közeliükben elhelyezett rádió készülékek használhatóságát ne zavarják. Minthogy ez a határidő letelt, a hatóságok közelebbről megkezdik a villamos és orvosi készülékek ellenőrzését, hogy megállapítsák, megfelelnek-e a törvény által előírt követelményeknek? Amennyiben valahol a hatóság szakemberei hiányt találnának, úgy kihágás címén pénzbüntetéssel fogják sújtani a villamos eszköz vagy gép tulajdonosát. A büntetés nagysága ötszöröse lesz annak az összegnek, amibe az eszköz vagy a gép zavarelhárító készüléke került.

Feltámadt a halott a boncolóasztalon. Gheorghe Ocosliceanu, Galac-i villanszerelő rövidzárlat folytán súlyos sérüléseket szenvedett és rövid szenvedés után meghalt. A szerencsétlenül járt villanszerelő holttestét a hullaházba szállították és másnap fel akarták boncolni. Amikor az orvos hozzáfert a munkához, a halott feltámadt, hirtelen felugrott és hazaszaladt. A villanszerelő annak köszönheti életét, hogy felakarták boncolni, különben éve temették volna el.

Magyar festőművész a mozi-felvetőgép előtt. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a *Délbáb* új száma, amely száz oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Remek illusztrált rádióműsorokat, színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovatot, novellákat, egyfelvonásos szindarabokat, több, mint 100 képet és ezer érdekességet talál az olvasó a kitűnő és tartalmas színházi képeslapban.

Románia legöregebb embere. Románia legöregebb embere Crisán György Baia-Mare-n él. Crisán 1817-ben született, tehát most 118 éves. Az idős ember egészségi állapota ma is elég jó. Az orvosok kérdésére előadta, hogy szeszes italt mérsékelt mennyiségben fogyasztott, egész életében sok húst evett. Ma már kevesebb húst eszik, de csak azért, mert nincs rá pénze.

Visszaszállították Oroszországból a román kincseket. A világháború alatt a Bucuresztiben levő román állami kincstárból Moszkvába szállították az értékes tárgyakat. Az Oroszországgal kötött szerződés értelmében ezeket a kincseket Románia visszakapta. A konstancai kikötőbe hajó futott be. A hajó másfélezer ládában hozta az értékes rakományt.

Óriási robbanás volt Németországban. Németország legnagyobb hadiszer gyárában Reindorfban nagy robbanás történt. A gyár a németek legnagyobb hadiszergyára. Tizenháromezer munkást foglalkoztat. A robbanás következtében tűz támadt és a sorozatos robbanások miatt öt óra hosszan át nem lehetett megközelíteni az égő gyártelepet. A nagy robbanás következtében ötszáz ember halt meg és a súlyos sebesültek száma több százra rug. Az anyagi kár óriási, mert nemcsak nagymennyiségű nyers anyag és hadianyag semmisült meg, hanem az épületek is rombadőltek.

Repülőgép szerencsétlenség történt Bucuresztiben. Bucureszt külvárosa fölött két katonai repülőgép összeütközött. Mind a két gép összetört és kigyulladt. Az egyik repülőgépet, egy főhadnagy, a másikat pedig egy őrnagy vezette. Mindkét vezető meghalt. Az egyik lezuhanó repülőgép házra esett és annak egyik lakója megsebesült.

A nyugati határookra mócokat akarnak telepíteni. A nemzeti telepítési hivatal a földművelésügyi minisztérium elé tervet terjesztett a mócok alföldre való telepítéséről. A terv szerint a hegységekben élő mócokat a nyugati határmentén levő állami rezerva földekre fogják telepíteni. Ezzel kapcsolatban nagyszabású kölesön ügyletet kötne a kormány a mezőgazdasági pénztárral, hogy a mócok áttelepítéséhez szükséges összeget megkaphassa.

Mafuskát Magyarországra viték. A biatorbágyi merénylőt Ausztriából Magyarországra viték, mert közelebbről kezdődik ügyének tárgyalása a budapesti királyi táblán. A gonosztevő erős fedezet mellett, külön fülkében szállították Budapestre.

Megdrágult a papír, de a

MINERVA

papírüzletben

Str. Reg. Maria No. 1.

még mindig a régi

OLCSÓ áron kapjátok

Írópapírok

Füzetek

Írószerek

Üzleti könyvek

Rajzpapírok

Préseltképek

Stanol

Kartonok

Nagy jégverés volt az Ókíralságban. Tergoviste környékén nagy vihar volt. Az itéletidő nagy területen teljesen megsemmisítette a gyümölcstermést és a gabonát. A jégeső egy negyedóra hosszát tartott.

Három gyermek halála a tűzhely mellett. A Botosan-i mellett levő Drislea községben Vasile Cristea földműves három gyermeke otthon maradt. A gyermekek a tűz körül játszadoztak. A kipattanó szikrától az egyik gyermek ruhája meggyult, ettől tüzet fogott a másik két gyermek ruhája is. A három gyermek szénné égett.

Angliában összeütközött két gyorsvonat. Welwyn, angliai város pályaudvarán óriási méretű vasuti szerencsétlenség történt. Két gyorsvonat összeütközött a pályaudvaron. A szomoru vasuti szerencsétlenségnek husz halottja és hatvan sebesültje van.

Többszörös halálesetet okozott a kisfiu játéka. Egyiptom Tanta nevű városában nagy szerencsétlenséget okozott egy arab kisfiu játéka. A kisfiu bőrből kigyót készített. A kigyót bedobta a konyhába, ahol az anyja és két leánytestvére az ebédet főzték. Az anya hátraugrott és forró vízzel telt üstbe esett. Az egyik leány szívszélhűdés következtében azonnal meghalt, a másik pedig, hogy a kigyó marásától meneküljön, kiugrott az ablakon és halálra zuzta magát. A fiucska mikor látta, hogy milyen rossz vége lett a tréfának, leöntötte ruháját petróleummal és meggyújtotta. Szörnyű tűzhalállal pusztult el. Amikor este az apa hazaérkezett, látva családjá pusztulását, kétségbeesésében fel-

akasztotta magát. A meggondolatlan kisfiu tréfája így okozta őt ember halálát.

Tűz volt egy havasi községben. A Cluj megyei Albesi községben tűz ütött ki. A tűz következtében a kalotaszegi erdőipar faraktára is kigyulladt. A tűz oltásához kivonultak a Cluj-i és Huedin-i tűzoltók. A faluban nagyon sok ház leégett. Elpusztult az iskola és a tanító lakása. Tizenkét gazdának összes épületei megsemmisültek.

Új könyvek.

P. Jánossy Béla: Égő csipkebokor.

Versek. Kiadta: A Szent Bonaventura nyomda, Cluj-on. — Nem rég hagyta el a nyomdát P. Jánossy Béla, a nágynevű erdélyi író és költő legújabb könyve: az „Égő csipkebokor“ c. verseskötet.

Ma, amikor annyi jelentéktelen verseskönyv jelenik meg, jól esik a kezünkbe venni ezt a könyvet, az emberi ember írásait. Szív van bennük és lélek. És valami, amit csak egy élet teljessége adhat meg: az életigazságoknak a megtalálása, megismerése. A költő ismeri az ember gyarló mivoltát, magát sem veszi kivételnek; amikor a „Szegény lélek verejtékeiről“ ír. A „Galambház“ szebbnél szebb versei a családi élet költészetének tiszta gyöngyei.

Az ifjuság kezébe kell adni ezt a komoly szép könyvet, s mindazoknak, akik a ma bizonytalanságában tétován, gyökértelenül állnak, akik hitet s nemzetet olyan könnyen cserélnék. Ez a könyv megtanít arra, hogy kell emelt fővel hitvallást tenni (Hitvallás) az „Orhelyen“ c. vers alakja a római katona,

aki tenger és föld háborgásában tűzben, hamuesőben áll, mert arra a helyre rendeltett. S bármi jó is — pusztulás, halál —

„Áll a poszton Róma katonája, Merev keményen mózduzatlanul.“

Vajjon megérti e majd a mi fázós megriadtlelkű ifjuságunk, hogy ez a vers neki íródott? Hogy hitben, célban, tettek mezején épp ilyen keményen kell neki is megállnia a helyét, hogy az élet s az idők harcát megharcolja.

Erről a könyvről nem elég csak írni, ezt el kell olvasni. — Kézről-kézre adni, hogy hittel, megnyugvással, bátoritással felvértezve tegye le kezéből e verseket a könyvön keresztül önmagát megismert, önmagára rátalált lélek. A könyv megrendelhető a Minerva könyvkereskedésben Cluj, Str. Reg. Maria 1. Ára 60 lej.

Minden községben adják elő a műkedvelők a „DÜSGAZDAG“ című bibliai szindarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szereshető meg.

A

Keleti Ujság

Erdély legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható. Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt hivatalos lapja.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Egy gazdasági tanfolyam tanulásai.

'Akármilyen cudar világ legyen, megél az a nép, amelyik erősen akarja, hogy éljen. Megél, mert megkeresi, *de fel is használja* a megélhetőnek minden alkalmas eszközt.

Az ujságok, gazdasági szaklapok olvasása, közös megtárgyalása, szakiskolák szaporodása, mintagazdaságok látogatása, új rendszerek beállítása, gépek felkarolása — mind azt mutatják, hogy felébredtünk, tudatára keltünk a nagy igazságnak, hogy *tanulnia kell a szántó-vető embernek is, ha élni akar*. De mondanak egyebet is: azt, hogy *ott indult meg fokozottabb mértékben a munka, az élet, ahol legalább pár napos gazdasági tanfolyamot tartottak*. Csodával határos, milyen áldásos átalakulást, változást hozhat egy jól megrendezett 4—5 napos gazdasági tanfolyam nemcsak a mezőn, hanem benn a faluban is. Szinte hihetetlen, de maga a nép mondja, hogy *száz esztendő mulasztását kilehel pótolni ezzel a néhány nappal*.

Mozduljunk hát meg az egész vonalon: ne hagyjunk egyetlen falut a gazdasági tanfolyamok áldásától elesni! Mi kell hozzá? Semmi egyéb, csak néhány értelmes ember összeállása s elhatározása, hogy *mi is megcsináljuk*. Hála Istennek minden vidéken vannak jó lelkű szakembereink, kik csupa lelkesedésből, szeretetből is szívesen vállalják nemcsak a munkát, az oktatást, de még a velejáró költségeket is. Ezek mellé a neves szakemberek mellé aztán kérjük fel pótelőadóknak papjainkat, tanítóinkat, értelmesebb embereinket, hogy a közönséget inkább érdeklő helyi kérdéseket vessék fel, ismertessék (mindenesetre csak lelkiismeretes előkészület után!) a mivel nemcsak a szakembereket kimélik meg, de esetleg új szempontokat is kapcsolhatnak bele az előadásokba.

Nem kell attól tartani, hogy ezzel ellapozunk, vagy éppen csökkentik a tanfolyam értékét. Én az idén egy olyan gazdasági tanfolyamon vettem részt, melyen az 5 diplomás szakember mellett 3 nem szakember is szerepelt. Egyik azzal kezdte előadását: Mindenki

úgy ismer engem, mint aki egyáltalán nem foglalkozik gazdasággal s mégis szívesen vállakoztam pár előadás megtartására, hogy a Magyar Népből és Mezőgazdasági Szemléből olvasott pár igen jó dologra felhívhassam hallgatóim figyelmét. Mit kell ehhez szakértelem? Vagy egy ügyesebb gazdasszony miért ne mondhatná el akármilyen gazdasági tanfolyamon: hogy szokta télire elrakni a zöldséget, a gyümölcsöt, a befőtteket, hogy mások is tanulják meg azt, ami nála jól beváltott? Sértetheti-e a szakelőadók önérzetét az, ha valamilyik jobb gazda, ki már mezőgazdasági gépekkel dolgozik, megmagyarázza s bemutatja gazdatársainak, hogy kell ezeket a gépeket kezelni? Erősen hiszem, hogy sok függő kérdésünket könnyen megoldhatnók, ha a multak oktan nagyzolásából egy szikrát itt is le tudnánk rázni a nyakunkról. Minek örökké csak a nagyot akarni — s a végén nem csinálni semmit? Kezdjük csak alól a kicsikén: — majd megnő az is...

Az a három előadás például, melyeknek beküldését szerkesztöm úgy szorgalmazza, szintén csak ilyen kicsiségekről szólt. A Magyar Népet valamelyik régebbi száma hozott volt egy rövidke mesét *egy szem borsóról*, mely a szegény árva fiuból, királyi vót csinált. Most az előadónk kiszámította, hogy ha az a szem borsó elültetve hozott az első évben 60 szemet, a másodikban lett ismét mindenik szemből 60; tehát 3.600 szem, a harmadikban 216 ezer, a negyedikben 12millió 960 ezer, az ötödikben 777 millió 600 ezer s a hatodikban 46 milliárd 656 millió szem, akkor, — tekintettel arra, hogy egy kgban körülbelül 2.600 és egy mázsában 260 ezer szem van, — lett volna a fiunak a hatodik esztendőben 179 ezer mázsa borsója, ami testvérek között is megér (á 250 lej) 4 és fél milliót. Nem csoda, ha a szegény fiu egyenesen a királyhoz ment 100 ezer darab zsákért, ki a szörnyű vagyon hallatára leányát is odaadja a fiunak. — Most jön a tanulság: ime, okos számítással, szorgalommal, józan étellel, takarékoskodással a kicsiből is meg

lehet élni, sőt gyűjteni is lehet! — s készen volt az előadás.

A kecskeméti falopás már megtörtént dolog, a boldog emlékü Kada Elek v. kecskeméti polgármester ügyes fogása, ki a nagyterjedelmű tanyai homokos buckákat faültetéssel akarván megkötni, hiába kérte, hiába parancsoltatta meg a tanyai népnek a faültetést, csak nem ment a dolog. Egyszer aztán a város költségén hatalmas faiskolát állított be s az öröknek meghagyta, hogy *semmit se lássanak*; a tanyaiaknak pedig kihirdette, hogy minden 10 drb. csemete után, mit a telkükre ültetnek, 2 korona jutalmat fizet. Pár éjszaka eltűnt a faiskolából minden csemete. A tanulás természetesen nem az volt, hogy lopjunk, hanem: ültessünk gyümölcsfát.

Szintén a Magyar Nép hozta idei 11. számában, hogy a *tüdőgyulladásnak van egy egészen biztos megelőző szere: a citromos limonádé*. Sőt nemcsak tüdőgyulladásnál, hanem légsőhurutnál, a tüdő és hörgők minden megbetegedésénél igen-igen hathatós gyógy-

szer. Csak egy baja van: nálunk nem mindig kapható s ha igenis, pénzbe kerül, ami bizony a legtöbbször éppen a beteges háznál hiányzik. Mekkora áldást jelent tehát nekünk dr. Páter Bélának a Mezőgazdasági Szemlében közölt cikke: *A fekete ribizskéről*, melyből megtudjuk, hogy ez a nálunk úgy lenézett gyümölcs éppen úgy tartalmazza azt a csodás orvosságot, mint a citrom. Minek adjunk hát pénzt ki az olyan cikkekért, miket kertünkben mi is előállíthatunk? Fekete ribizskét minden kertbe! — s nincs többé tüdőgyulladás. — Ez volt a lényeg. Lám: diploma nélkül, szakiskola nélkül is lehet tanítani. S különösen régi tanítóink akármelyik gazdasági kérdéssel tisztában vannak. Ha most egy kicsikét gondolkozunk a fentieken, tán nem látunk s nem keresünk annyi akadályt minden jó elhatározásunk megvalósításának az útjában. S akkor hamar megvalósul régi szép álmunk: *ne legyen egyetlen falunk, melyben legalább minden három évben ne tartsanak pár napos gazdasági tanfolyamot.* Falusi.

Felhívás alma- és dió-termelő olvasóinkhoz.

Lapunk fennállása óta hétről-hétre tanujelét adja annak, hogy olvasóival együttérez és boldogulásukat szíven viseli. Amikor olvasóink figyelmét a gyümölcsvédelem rendszeres munkáinak elvégzésére állandóan felhívjuk, nincs más célunk, mint az, hogy elsőrangú piac és exportképes termést állítsanak elé. Nem szününk meg hangoztatni, hogy férges, ragyas, rothadt és apró almáknak semmi értéke nincs, ezzel szemben a megvédett gyümölcs aranyat ér.

Be akarjuk bizonyítani olvasóinknak, hogy nem vagyunk egyoldalúak és nem elégszünk meg csupán a jó tanácsok osztogatásával, hanem gondunk van a termés értékesítésére is. Szerkesztőségünk érintkezésbe lépett egy belföldi érdekelttséggel, mely nagymennyiségű, kivitelre alkal-

mas (főleg Jonathan és más ellenállóképes almafajták) almát és diót óhajt beszerezni. Örülünk, hogy ime gazdatársainknak hatalmas szolgálatot tehetünk és őket valószínűleg jó értékesítési lehetőséghez juttathatjuk és újólágb bizonyíthatjuk, hogy a gyümölcs védelme igenis fontos és a védelem elmulasztása nem más, mint a saját boldogulás meggátlása.

Felhívjuk tehát gazdatársainkat, hogy e bejelentésünket vegyék tudomásul és kivitelre alkalmas almakészleteiket a mennyiség, minőség, almafajták és a legközelebbi vasutállomás pontos megjelölésével hozzánk bejelenteni el ne mulasszák.

Árakat természetesen gazdatársaink még nem jelölhetnek meg, mert ezek csak később alakulnak ki. Annyit azonban már most ki kell jelentenünk, hogy a „Magyar Nép“ ezen akciójához csakis olyan gazdák je-

lentkezzenek, akiknek féreg, rothadás és foltmentes, tehát exportképes gyümölcsük lesz.

Arra is felhívjuk gazdatársaink figyelmét, hogy ugyanilyen célból, várható diókészleteiket jelentsék be.

Kívánjuk, hogy ez elhatározásunk megértésre találjon és gazdatársaink további boldogulásá eredményezze.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy ezen kedvezményben elsősorban lapunk előfizetőit részesítjük.

Lóverseny volt Jucul de Joson. A Jucul de Jos-i állami ménesgazdaság a minden évben szokásos lóversenyeket a román pünkösdi ünnepnapjai alatt tartotta meg. A versenyek minden tekintetben jól sikerültek. A ménesgazdaság vezetősége bizonyosságot tett arról, hogy a lótenyésztés előmozdítása érdekében minden lehetőt megtesz.

Szerezünk új előfizetőket!

Megjelent a „Kertgazdaság“. Egészen újszerű, új utakon járó, inkább a kertészet kérdéseit felölelő havonta megjelenő folyóirat indult meg a napokban dr. Wass András és B. Adorján Jenő szerkesztésében Clujon, melynek munkatársai között ott találjuk többek között dr. Péter Béla nyug. gazdasági akadémiai igazgatót, Török Elemér okleveles gazdát, dr. Szent Iványi Árpád gyümölcstermelő, Ullmann Ferenc okl. műkertészt, Kopány Rezső bánsági magy. gazd. egyesületi titkárt, Szabó György kertgazd. szakiskolai tanárt, és dr. Ferenczy Sándor kiváló természettudóst, valamint másokat.

A tartalmas és képekben gazdag folyóirat mindazoknak felkelti érdeklődését, akik a gyümölcs, virág- és konyhakertészet, vagy a szőlészet, gyógynövénytermelés és az általános növényvédelem, továbbá a baromfitegyezés, valamint a méhészet hasznát hozó kérdéseivel foglalkoznak s egyik érdekessége ennek az egészen új utakon járó folyóiratnak éppen az, hogy a mindenki által könnyen megérthető gyakorlatiasság jellemzi.

A folyóirat megrendelhető: a Kertgazdaság szerk. és kiadóhivatalánál Cluj, Str. Văcărescu No. 3/a. Előfizetési ára egy évre 240 lej, egyes szám ára 20 lej.

Növénytermelési vándorgyűlés Ludaşul de Mureşen. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Növénytermelési Szakosztálya június hó 11-én népes vándorgyűlést rendezett Ludaşul de Mureşen, Puszta kamarási Szász Ferenc E. G. E. alelnök elnöke alatt. A gyűlés Török Bálint szakosztályi előadó előterjesztése alapján foglalkozott a len és kenderterme-

Műlép!

Saját méhészetemben termelt, garantált tiszta méhviaszból hengerprésen szakszerűen előállított műlépet ajánlok kgr.-ként 140— Leiert. Bármely méretheben!

Szöllősy Gyula méhgazdasága
Refeag, jud. Sömes

és fokozott mértékben való felkarolásának kérdésével. Majd br. Atzél Ede, Csontos Miklós, Szász József, Csontos Elek, Madár István, Csomós Jenő, Balla György és mások hozzászólása után elhatározták, hogy az érdekelt iparvállalatokkal érintkezésbe lépnek a len és kender értékesítése tárgyában és a termelés és értékesítés egységessé tétele érdekében az E. G. E. Növénytermelési Szakosztályának kebelében külön Szövetségbe tömörülnek. A gyűlés lezajlása után a nagyvendéglőben közebéd volt.

Ingyenes méhészeti tanfolyam Vălenin. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület az érdekeltek számára ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez Vălenin (volt Vălcăul-Ungurese Cluj megye.) A tanfolyam június 24-től, július 6-ig tart és azon részt vehetnek férfiak és nők, fiuk és leányok egyaránt. A tanfolyam Vălenin az iskolában fog megtartani. A tanfolyam hallgatása díjtalan, csupán a beiratásért kell 100.— leit fizetni. Jelentkezni lehet Vălenin az iskolában Balogh Jenő tanító urnál, vagy az Erdélyrészi Méhész Egyesület titkári hivatalánál Cluj, Str. Andrei Mureşan 10.

Öt hetes lesz az idei női gazdasági és háztartási tanfolyam. Az Unitárius Egyház Téli Gazdasági Iskola tan és gyakorlati anyaga egyező lesz az előző éviékel. A felemelt időtartam ennek az anyagnak az alaposabb, részletesebb elsajátítását fogja

szolgálni. A tanfolyam folyó évi július hó 21-én kezdődik és augusztus 25-ig fog tartani és arra az iskola szabályzata szerint olyan 16 évet töltött nők vehetők fel, akik a magyar nyelvet szóban és írásban jól birják. Az öt hét tartamára 750.— lei fizetendő bentlakási és étellemezési díj címén. Tandíj, vagy egyéb más költség nincsen. Bármely irányu felvilágosítással szivesen szolgál az iskola igazgatósága (I. G. Duca, jud. Odorheiu) a hova a felvétel iránti kérések is beadandók. A kérések szabályszerűen bélyegzendők és folyó évi július hó 10-ig adandók be.

Ismeri Ön a Togal-t? A Togal-tabletták azonnal ható szer rheumánál, köszvénynél és ülőidegszabánál (Isiasz), valamint ideg- és fejfájásnál. E szer rendkívül szerencsés összetételénél fogva és azon kitűnő eredmények alapján, melyet a Togal-lal kiváló orvosok, számos klinika és kórház közel husz év leforgása alatt elértek, általános elismerésre talált. A Togal a beteg anyagokat természetes uton távolítja el a testből és nagy mértékben bakteriumölő hatása is. Minden gyógyszerárban kapható.

Garantált tiszta méhviaszból hengerprésen készült **MŰLÉP** 100 L kőléja.

Salakmentes viaszt átdolgozva 25 százalékos lemondással, vagy 35 leit rafinálás ellenében. Viaszt és lenkőrmelékét veszik.

TÓTH ISTVÁN Cluj, Refeag Carol II. 74.

Érdeklődésekre válaszolunk legelőbb.
Ingyen a csomagolás.

Miért drága a kenyér?

A városi fogyasztók állandóan arról panaszkodnak, hogy a kenyér azért olyan drága, mert a gazdák drágán árulják a búzát. Ez a felfogás annyira gyökeret vert a városi nép lelkében, hogy csak a legritkább esetben adnak igazat a gazdáknak akkor, amikor az alacsony gabonaárakról panaszkodnak. Szükségesnek tartjuk tehát, hogy olvasóinkat felvilágosítsuk a következőkről. *A kenyér árát nem a gabona ára, hanem a liszt ára szabja meg.* A liszt ára pedig lényegesen magasabb, mint a buza ára, mert a lisztet különböző illetékek terhelik. Az első a forgalmiadó, amelyet közelebről emeltek fel. Minden mázsa lisztet ezenkívül 25 lej hadfelszerelési alapot szolgáló adóval és ezenkívül 75 lej gabonaértékesítési alpra fizetendő díjjal terhelnék meg. Ezek az illetékek egyharmadával drágábbá teszik a liszt árát, mint amilyen ára a búzának volt. Számításba kell venni, hogy az örlés is pénzbe kerül, vagyis ilyenmódon megérheti mindenki, hogy az olcsó buza mellett is miért drága a kenyér.

Hogyan alakulnak a gabonaárak?

A gabona árának kialakulására lényeges hatással van, hogy néhány héten belül Románia melegebb vidékein megkezdődik az aratás. Ilyenkor rendszeren olvas a gabona. Az olvasás mértéke attól függ, hogy a termés kilátások hogyan alakulnak? Idén jó búzatermés ígérkezik, azonban a májusi és júniusi fagyok, továbbá a jégkarak következtében sok helyen még sem

lesz olyan jó termés, mint amilyenre a gazdák számítottak. Ezenkívül az Okirályság egyes vidékein fellépett a gabonarozsda. Ezeknek a körülményeknek a hatása alatt az árak nagyon keveset olesultak. A buza mázsája ma is 400 lej körül van. A rozs és kukorica 300, a liszt pedig 600—640 lej mázsánként. A magas lisztárral kapcsolatban utalunk a „Piac” rovatunkban előadottakra.

Emelkednek a borárak.

A legutóbb történt jégverések következtében az idej bortermés kilátásai megromlottak. Ez a bor árában drágulást okozott. A regáti borokat is kezdik nagyban vásárolni, mert az erős erdélyi borok segítségével azokból középminőségű borkeverékeket tudnak előállítani.

Művelődési mozgalmak.

ESPERESI LÁTOGATÁS UNGURAS-ON. Az Unguras-i nagy ref. egyházközségnek örömnépe volt június 2-án. Lőrincz János esperes, a gyülekezet volt lelkésze látogatta meg hivatalos minőségben. A vizsgálat megállapította, hogy az egyházközség, dacára a konverzió által okozott helyzetnek, még mindig egyike azoknak, amelyek a legerősebb anyagi alapokkal bírnak, ami különösen a presbiterium gondosságának az érdeme. A lelkiekben is folytonos előrehaladás látszik. Tunyogi Cs. András lelkész vezetése alatt működik a Férfi- és Nőszövetség, valamint az I. K. E. is és ezek igen sokat tesznek a hívek lelki életének a vezetésében. A látogatás vasárnapján az esperes hirdette az ígét, amelyet könnyezve hallgatótt a gyülekezet, közöttük 34 évet szolgáló volt pásztorja ajkáról. A templom előtt Réti András a Férfi-, Bálint Ferencné a Nőszövetség, ifj. Deák Ferenc pedig az I. K. E. nevében üdvözölték az esperest.

PÜNKÖSDI BUCSU CIUC-BAN. A Szuleni-bucsujáróhely az idén a szokottnál is morgalmasabb képet mutatott. Az odavezető utakat hosszú rajokban lepte el a bucsura igyekvő hívek áhitatos tömege. Ötven, sőt többszáz kilométeres utakat tesznek meg a hívők, hogy eljussanak a csodatevő Mária szobor elé. Nemcsak a Székelyföldről, hanem az Okirályságból is sokan érkeztek a pünkösdi bucsura. A Bacau-i magyarok lelkészük vezetése alatt vettek részt a bucsun.

ISKOLANAP BRASOV-BAN.

A barcasági város magyarsága a minden évben szokásos magyar iskolánapot szép ünnepség keretében tartotta meg. Délelőtt alkalmi istentisztelet volt a magyar felekezetek templomaiban, azután pedig a Honterustéren Nikodémus Károly, magyar lutheránus esperes mondott ünnepi beszédet. A Magyar Párt nevében Szele Béla tagozati elnök beszélt. Az ünnepségen az iskolák növendékei nagy részben magyar és székely nemzeti viseletben vettek részt.

BIBLIAKÖRI ÜNNEP. A sítorea-i ref. leánybiblikör a pünkösdi ünnepeken műsoros vallásos előadást rendezett, mely minden tekintetben igen jól sikerült. Az előadás önkéntes adományokból befolyt jövedelmét egy ifjusági könyvtár megszervezésére kívánja fordítani a leánybiblikör. A könyveket a Minerva Rt. cégnél az általa és a Magyar Nép szerkesztősege által nyújtott kedvezményes árban már meg is rendelte.

Kitüntek az előadásban Zagyva Gizella tanítónő, az ügyes betanítás és a darabok jó megrendezésében, a szerepek előadásában pedig: Köteles Sándor, Szabó Gyula, Brád József, Nagy József Sebestyén Lajos és Kazánik Gyula, valamint Lakatos Irén, Mikó Erzsébet, Karácsony Etelka és Szabó Piroska.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et

Mulatófotó

A LELKED KELL NEKEM!

Testvér, a termeted nem érdekel,
Pápos vagy-e vagy nyalka, szép legény,
Fejed formáját vagy hajad színét
Bizony nem nézem én.
Hogy szemed kancsal, kék-e, barna-e,
Arcod római vagy görög,
A hangod vékony, mint a gyermeké
Vagy harsog és dörög;
Hogy a kezéd lágy, bársonyos, puha,
Vagy mint a munka kérge, nyers, kemény,
Válladat daróc takarja-e
Vagy drága, pompás szőttemény:
Mind erre testvér, semmit nem adok.
Belenézek a szemed tükörébe,
Mélységeket ha találnék-e benne,
Csillog-e fény ott, amiben derengne
A tiszta jószág, s emberszeretet
Parányi pirja; az örök derű,
Melyben az Isten csillagfátyolos
Arca-vonását én fellelhetem, —
Testvér, testvér, a lelked kell nekem!
(„Egő csipkebokor“ c. kötetből.)

P. Jánossy Béla.

János esküszik.

A kapniki főbirónak két erdélyi mintabérese volt. Annaira mintabéreseket voltak, hogyha én egyszer megírnám az erdélyi magyar nemesi birtokok tönkremenésének történetét, akkor abban Tógyer is meg János is szerepelnének.

Sok eltört kerék, bedült kazal és megsántult tinó nyomta a lelküket. És hogy a kapniki főbiró esztendőről-esztendőre nehezebben tudta fizetni az adót, abban valamelyes része a főbirón kívül a két urnak is volt, főképpen Tógyernek.

Engedelmet kérek, ez az ur erősen szerette az italt. Nemesak hogy szerette, de itta is. Holott semmi oka sem volt rá.

Az öreg János is nekiadta magát a gabonoriumnak. De csak mióta!... Csak azóta, hogy az asszonya eltűnt és nem volt többé, aki mosson reá. Az asszonya egy hétfői napon ment át hegyen Magyarlápós felé, csunya átmozódások között. És azóta János a hétfői

napot is megszenteli. Azelőtt csak vasárnap ivott, vasárnap délután.

Annak is története van. De Tógyernek nem volt semmi oka; ő ugyszólván, csak filozófiai alapon ivott.

— Nézd, — mondotta egyszer Jánosnak, amikor egy holdvilágos este a szénásszekér mellett ballagtak, — minden ember tudja a világon, hogy te miért iszol, minden vasárnap...

— Vasárnap esketett meg a pap azzal az istenverte asszonnyal...

— Ugy van!... És én nem csodálkozom. Én ismertem az asszonyodat, mikor még nem vitte el az ördög a hegyen keresztül.

— Hétfői napon ment el — folytatta János, — hétfői napon...

— Ugy van. Azóta a hétfői napot is megszenteled. Nem csudálom. Okos ember nem csudálja. Nevezetes nap a vasárnap is, nevezetes nap a hétfő is; mert akkor jött neked az asszony és akkor ment el neked az asszony... Minden nap az isten napja, de a vasárnap meg a hétfő a te napod.

— Vagyon benne elég vigság, meg szomorúság, — vélte János.

— Na látod. De nekem efféle eseteim nem voltak. Hanem a pálinka jó magára is. Ugy még jobb. Az ember elfelejti azt a sok kutyaságot, ami a világon vagyon. Énekel és aluszik az ember, mintha gróf, vagy király volna. Voltaképen a pálinka énekel az emberben. Az ember pedig olyan, mint egy császár; rugdosódik és táncol; a belső részeiben édes tűz vagyon és szeretne inni... Sokat!...

Hát ez mind jól van.

Csak hogy ilyenkor nem jól mentek a dolgok az állatok körül.

Azért a kapniki főbiró nem kergette el Tógyert mégse, mert sokféle oka volt reá. Egy az volt, hogy a kapniki járásban minden férficseléd iszik. A másik az volt, hogy a rossz kosztot és az éjjeli-nappali munkát becsületes ember ki nem bírta ott sokáig, az mind megszökött onnan az első héten. És mégis csak Tógyer került vissza. Három év alatt például kilencszer „ment el“ és jött vissza. Aztán ha Tógyer berugott és eltört egyet-mást, a főbiró elnápárgolta és azért Tógyer nem haragudott; azt mondotta, hogy jól van; tulajdonképen nem ötlet ütök, hanem a pálinkát, amelyik benne vagyon... Az pedig len megérdemli.

Ilyenkor aztán jó három-négy napig úgy dolgozott, mint az olajozott istennyila.

Próbálta ezt másokkal is a főbíró ur, de azok teleordították a falut s vizum-repertumot szereztek és bepanaszolták a járásbiróságnál. Tógyer azonban nem tartotta a haragot.

Már Jánossal jobban el volt a kuria. A vasárnap és a hétfő az ő napja volt. Akkor ő kibusulta magát... Igaz, hogy erősen busult, de aztán rend volt az egész héten...

Tógyer azonban a világért sem tartott rendet.

Egyszer a nagybőjtben megcselekedte, hogy háromszor csudálkozott be egy héten. A bíró kétszer még csak ellátta egy néhány poffal, de harmadszor felhívta az irodába.

— Hallod-e, te Tógyer! Te megint részeg vagy.

— Á se! — mondotta Tógyer rovánul, ami annyit tesz, hogy úgy nagyon. És várta a pofokat.

— Te ismét ittál, Tógyer!

— Á se!

— Feldűtöd az istállóban a lámpát.

— Nem, — mondotta Tógyer, miközben nekidült egy széknél és az tovább esúszott, — a lámpát nem dűtöm fel. Arra vigyázok!

— Hát hallod-e, Tógyer! Mondok én neked valamit.

Én többet se nem pofozlak téged, amikor te részeg vagy, se bottal nem ütlek. Mert a kezem megfájul és a bot eltörik, de te nem érzed.

— Jól van, — gondolta Tógyer, — ha az ember pálinkát iszik, akár táncolhatnak a hasán.

— Se el nem csaplak, te kutya, hanem elküldelek a papodhoz és ott megesküszöl a te szentjeidre, hogy többet nem iszol.

— Váj gye minye, domnule, ezt csak talán nem teszed meg!

— A pappal már beszéltem. Hát csak idd le magad!

— Csakugyan megtennéd ezt velem?

— Csak igyál még!

Tógyer olyan józan lett, mint a jegenyefa.

— Nabát, uram, én nagyot mondok neked! Vakuljak meg, ha többet pálinkára nézek a szememmel! De azt ne tedd velem!

Három napig csakugyan nem ivott semmit, még vizet is keveset. Minden csoda három napig tart. De harmadnap patkolni vitt egy lovat a kovácsához. Miker visszafelé jött

vele, gondolta magában, hogy mi szüksége van a lónak mindjárt hazamenni, ha új patkó van a lábán. Otthagytta a jámbor állatot az ajtó előtt s maga bement a zsidóhoz „egy pakli masinát“ venni.

Késő éjjelre került haza. A ló már otthon volt, hazajött; gondolta egy idő múlva, hogy Tógyer majd hazatalál magától is. Örvedetes röhögéssel fogadta „jókedvű abrakolóját“, aki nagy kalimpálásokkal igyekezett a szénatartóba, az ágyába.

— Hahó! Ni! Vigyázz! Leütöd a lámpát! — figyelmeztette János a szögletből.

— Csej báj! Nem az apád fizeti meg, hanem én! — kiáltotta Tógyer és akkorát ütött az öklével a saját mellére, mint egy dobra.

Be volt csudálkozva erősen. De mégis megkérdezte Jánostól, hogy nem kereste-e valaki.

— De igen, az úr. Pánkóval kerestem, tyúkkal, meg kaláccsal, preszkurával.

— Jól van, — gondolta Tógyer. — Reggel vasárnap van és harangozás előtt kapunk egynehány pofot. — Azt is embernek találják ki.

De hogy nem nézett rá a pálinkára, hanem behunyt szemmel itta, bizonyos volt, hogy nem vakul meg.

Azzal lefeküdt a bivaly alá és nyugodt lekiismerettel aludta az igazak álmát. A bivalynak pedig sok lába van; a jámbor pára igen csodálkozott, hogy mit csinált Tógyer és az egész éjszakát nagy gondokban töltötte, nehogy valamelyikkel a sok közül letapossa.

Reggel, amikor a főbíró ur hívatta föl az irodába, azt gondolta magában Tógyer, hogy sokan vannak, akiknek kellemesebben kezdődik a szent nap.

— Itt van ez a levél, elviszed a paphoz, — mondotta a bíró ur egészen nyugodtan.

Tógyer mindenre el volt készülve, csak erre nem. Megijedt tőle erősen; a lábait egészen gyengéknek érezte és alig bírta a levelet a kezével.

— Sohase nézek én többet italtra, máriászá, csak most az egyszer ne küldj el velem!

Tetszett a főbíró urnak a Tógyer rémléte nagyon.

— Hát csak vidd el, Tógyer fiaeszkám, nincsen abban semmi olyan dolog.

Nem is volt csak ennyi: „Parintye! Ez az emberem. Kösd meg kutyául!“ Azzal otthagytta a levéllel Tógyert a szobájában.

Tógyer csak nézte egy darabig a kóper-fát felül is, alul is és amikor látta, hogy azzal nem lehet beszélni, hát kiment vele a házból.

János épen lovat kefélt. Odavitte hozzá egyenesen.

— Az a parancs, János, hogy vidd ezt az írást a román paphoz. Én meg keféljem addig a lovakat.

János dörmögött valamit, hogy ez meg az egye meg a levelit, amikor neki sürgős dolga van. De elékereste a kucsmáját és gyantlanul átballagott a paphoz.

Herkulesi termetű, kemény, nagy góliát-ember volt a román pap. Ingujjra vetkőzve éppen a reggelinél ült, turót meg kenyeret evett. Az ágyon sárgával meg késsel kivarrott ágyterítő volt; szép fehér függönyök lógtak az ablakon.

János köszönt tisztességgel, hogy tiszteli az ura a tisztelendő urat és küldi ezt az írást.

A pap elolvasta a levelet, aztán felszólította Jánost, hogy csak várjon egy kicsit, amíg elvégzi a reggelijét.

János hát várt; letette a kucsmáját a földre.

A turó sok volt, a kenyér is nagy darab volt, de a pap is nagy volt, végre mégis csak végzett velük.

Akkor leverte a morzsát a szakálláról, felkelt az asztaltól és János mögött bezárta az ajtót. Aztán odament az eklézsia ládájához, azt kinyitotta és kezdette magára szedni a templomi ruhákat.

János sohase látott közről effélet; csak nézte, hogy rendre milyen csodálatos gyönyörű dolog lesz a paphoz. A falakon szentképek lógtak körül, a pap szakasztott olyaná vált, mint azok.

Mikor aztán készen lett az öltözéssel, az asztalra állította a feszületet, kétfelől két gyertyát gyújtott és oda állott János elé.

— Hát, fiam, te bizonyosan jószántadból es kellő megfontolással jöttél ide hozzám... Jól tetted, fiam, helyesen cselekedtél.

— Nem jöttem biz' én jószántamból, a lénsur küldött!

— Jól van fiam... Mert te szereted a pálinkát, ugye!

— Hát nem mondom: megiszom, ha épen akad! Ki ne inná meg! Mondotta János, mert bátha a pap megkinálja.

— De az a baj, hogy te erősen szereted, fiam. Azért most meg fogsz esküdni, fiam, a

Rheuma, köszvény és ülőidegzsába

legjobban bevált gyógyszere a Toga-tabletta.

Kiválasztja a húgsavat. Még elhanyagolt esetekben is gyógyító hatású! Használja teljes bizalommal! Minden gyógyszerárban és drogériában.

Lei 52.— és Lei 130.— Svájci készítmény!

feszületre, hogy soha többet ebben az életben nem fogsz affélét cselekedni, hogy igyál. A pálinka: az a halál, fiam; az ördög: megeszi a csontjaidat, agyonveri a feleségedet, megöli a gyermekeidet, felfalja a földjeidet, felgyújtja a házadat, bezárja előtted az istennek a házat. Tartsd fel a három ujjadat és esküdj meg!

— Nini... próbálta János közbeszólani, és az agyában rémitő világossággal gyuladt fel a tudat, hogy itt Tógyernek kellene állania.

— Nini... Nem jó helyt járunk!... Hanem a pap a feszület mellé oda tett egy vastag botot is, úgy folytatta:

— A pálinka maga az ördög, fiam: kilopja a derékszijadból a pénzedet, leszaggatja rólad a ruhádat, elrothasztja a húsodat.

— Nini... Nem jó helyt járunk... Nem én vagyok!...

— Kutyateremtette!...

A papot Szeplekánnak hívták. Fogta a botot és olyat huzott vele a varrottas ágyterítőre, hogy kihallatszott az utcára.

— Amikor én beszélek, amikor a pap beszél, amikor az uristen beszél, akkor te befogod a szádat! Érted!!

János hát végleg elhallgatott. Ha ennyi nagy ur beszél egyszerre, mit csináljon egyedül!

Rábizta magát tehát a tisztelendő urra, aki mint egykor Vergilius Dantét, meghurcolá az eltévelyedett juhot a hétrendbeli pokolnak minden gyötrelmein keresztül, pártfogásába ajánlván vérét, húsát, csontját, velőjét, lelkét, máját, fel és lemenő rokonait, meglévő és esetleg megszerzendő ingó és ingatlan vagyonát együtt és egyenként az ördögnek, a sátnak, a halálnak, a tűznek, a kísérteteknek és mindazon keresztyén és pogány mithologiai szörnyetegeknek, akikkel ez utjokban nagy bőséggel találkoztak.

Ugy, hogy az ámen után szegény János

kábult aggyal az ajtót sem tudta megtalálni, hanem egy sifonerbe nyitott be.

— Megállj, kutya!...

Megemelte az öklét és megfenyegette vele az egész Nyugatot, amerre Tógyert sejtette.

Tógyernek azonban volt esze és nem várta meg a szárazföldön, hanem felvonult a szénapadlásra és a lajtorját felhuzta maga után.

János, amikor ott felfedezte, utána zudította a vasvillát és semmit sem sajnált jobban, minthogy nem tudott személyesen is felmászni hozzá.

De Tógyer odafent könyörgésre fogta a dolgot s végre is megegyeztek abban, hogy:

Veszen, vagy szerez Jánosnak az őszi vásárkor egy új bocskort, meg egy pár csizmát.

Akkor leszállhatott.

Mondanom sem kell, hogy akinek az őszi vásárkor egyetlen fitying komenciója sem volt már bent: az Tógyer volt. Így hát nem vehetett Jánosnak semmit.

Kovács Dezső.

Magyar szólások, igazságok.

A magyar észjárásnak s nyelvünk hajlékonyságának tanulmányozására kiválóan alkalmasak közmondásaink. „A tudatlansággal egy szálláson lakik a gonoszság” — mondja egyik közmondásunk. Ez megfigyelés is, de tanács is, tömör gyakorlati életbölcesség. A hirtelen támadt jókedvet, ami rendszerint előleg, ha örvendetes eseményt várunk, így világítja meg: „Nevet, mintha tepsziért küldték volna”, mert a gyermek is örömben nevet, hogy lesz rétes. A hiúságot, ami sok kényelmetlenséggel jár, így pelengézezi ki: „Vékonszörű kutyának, szücsizmás embenek sokat kell szenvedni.” A pénzről, könnyelmű költsékezésről ez a véleménye: „Az becsüli a pénzt, akinek körme kopik utána.” Aki a gyöngét bántja, azt így korholja: „Ember vagy kecske, megdöfted a juhót.” A szegény ember nem tartogathatja sokáig az ennivalót, kamrája üres szokott lenni: „Nincs a szegénynek férges szalonnája.” Aki kis dolognak is nagyon tud örülni, azzal így tréfálkoznak: „Ha a gyerek lepkét fog, nem adná egy süveg ördögért.”

A közmondások értelmeseek ugyan mindig, de nem mindig állászók az első pillanatra. Rövidségük ellenére is igyekeznek meglepők, szel-

lemesek lenni, így aztán az első pillanatra sokszor homályosak, nem egyszer a találos mesélő határait surolják. Könnyű a gazdagnak boldogulni, ezt így mondja: „Gyermekész is hajtja a hatókröt.” Szesztes ital nem való a gyermeknek, ezt így: „Nem gyereknek való a bor, nem tudja megrágni.” Az egyes gyermeket rendszeren elkényeztetik, sok baj, aggodalom van vele, azért mondja a közmondás: „Egyellenegy gyermek akasztófára való.” A romlott hal a büzével árulja el, hogy romlott, vagyis: „Szóttlan hal is mondhat igazat.” „Könnyen beszél, tele van a szája foggal” — mondja a fiatalról, aki nem szokott töprengeni, mint a fogatlan öreg. Aki kis ajándékkal kedveskedik, hogy nagyot kapjon, arról így emlékszik meg: „Kolbással hajigál szalonnára.” A gyávát, aki a háboruban megszalad s kergetik, így gunyolja: „Száz vitézt is hajt maga után.” Az egészségesen élő, járhadhatatlanul dolgozó szegény nem lesz köszvényes: „Gazdagot keres a köszvény.” A jó forrás száraz időben sem apad ki: „Forrás jobbika száraz időben tetszik ki.” Aki féleszü, kelekótya, abból sose lesz értelmes: „Megjön az esze, ha Szent Dávid két garasért hegedülni jár.” A kisgyerek még nem ismeri a világ folyását, a dolgok, a nincstelenség igazi okát: „Azt gondolja a gyerek, azért nincs kenyér, mert nem sütnék.” A nagyevőről az mondja: „Elég ebédjére egy madárka és egy borjucska.” De a szegény durva, vastag abrosszal terít, azért: „Vastag abrossz, vékony ebéd.”

A jobbágyvilág viszonyaiból érthető a következő közmondásunk is: „Urak vesznek össze, jobbágyok haját tépik”, a nagyurak veszekedése háborúval járt, aminek a jobbágyok itták meg a levét. „Amit a vámon nyer, elveszti a réven”, régen a tőzsérek, marhakereskedők, hogy megszabaduljanak a jelentékeny vámtól, sokszor nagy kerülőket tettek állataikkal, de a folyókon a révészek is borsos átkelési díjakat szedtek, különösen az ilyen tőzsérektől, akik „elszökték a vámot”, úgyhogy a vámosok kijátszásából nem lett semmi hasznuk, a révészeknek fizették, amit a vámon megtakarítottak. „Ebrudon tették ki a tanácsból”, Ebrudon kidobták”, „Kiebrudálták”, azt jelenti, gyalázatosan kikergették. Ezek a közmondásszerű kifejezések abból a régi falai szokásból származnak, hogy a torkoskodó kutyát a konyhából durva módon szokták kikergetni, ketten rudat tartottak az ajtóban s mikor a kikergedett át akart ugrani rajta, feldobták vele levegőbe.

Aposztolok Világát

Ahol a vendégnek fizetnek...

Rochester, angliai városban 1579-ben meghalt egy nagykereskedő. Tekintélyes vagyonát arra hagyta, hogy a város építsen szállodát és vendéglőt, ahol mindennap hat szegény ember kapjon teljesen ingyen ellátást. Az alapító-levélben kikötötte az elhunyt, hogy az utasoknak, mikor a szállodából távoznak, kisebb összegű segílyt kell adni. A különös szálloda és vendéglő a világ legjobban menő vállalata, mert szegény utasok napról-napra elfoglalják hat szobáját és elfogyasztják a számukra főzött ételeket. Nagyon érdekes az alapítónak az a kikötése, hogy erkölcstelen életű vándorok és ügyvédek nem vehetik igénybe a szállodát. A szálloda céljaira hagyományozott alapítványt olyan szépen

gyümölcsöztette a város vezetősege, hogy a legutóbbi évben, az utasoknak távozásukkor nyújtott segíly összegét lényegesen felemelték.

Gyertya halból.

Kanadában olyan hal él, amelyiknek testében rendkívül sok olaj van. A benszülöttek a halat világítás céljaira használják. A kihalszott halakat félig megszáritják és a testük közepébe gyergyabélhez hasonló fonalat huznak. Ezután a halat tartóba helyezik és úgy használják világítás céljaira, mint a fagygyertyát. A halból készített gyertya kitünően beválik.

Szer szeplő ellen.

Egy nő megkérdi az orvost, igaz-e az, hogy az ugorkalétól elpusztul a szeplő? Az orvos a következő választ adja:

— Ez igaz kérem, de csak abban az egy esetben pusztul el a szeplő, ha az ugorkán volt.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Z. J. A gyümölcsfának kétségtelenül egyéb előnyei is vannak. Izzat kell adnunk a vitában annak az álláspontnak, hogy az

éghajlatot is befolyásolják a gyümölcsök. Németországi tapasztalatok szerint olyan vidékeken, ahol kiterjedten foglalkoznak gyümölcstermeléssel, a jégverések ritkábbak. Az kétségtelenül megállapítható, hogy olyan helyen, ahol sok gyümölcsfa van, a levegő sokkal tisztább és egészségesebb, mint fátalan vidékeken.

K. T. Ön azáltal, hogy az eredeti adósok helyett kifizette a tartozást, ezen adósok hitelezőjévé vált. Ez a tartozás most már esedékes az Ön javára és

így Önnek joga van nevezettek ellen birói uton is eljárni a követelése behajtása végett. Az a körülmény, hogy az egyik váltó adós elhunyt, nem akadályozhatja meg az eljárás eredményes lebonyolítását. Az ügy eredményes levezetése minden esetre ügyvédi közbenjárást igényel, ezért csak azt tanácsolhatjuk, hogy ügyével forduljon valamelyik ottani megbízható ügyvédhez, az majd tudni fogja az eljárást.

R. J. biró. A levélben említett esetekre szintén alkalmazandó a kegyelmi rendelet. Ennek az alkalmazása azonban a birói fórumok elé tartozik, tehát amennyiben a büntetést megállapító jegyzőkönyvek megfelebbezési határideje le nem járt, ugyanakkor az illetékes törvényszékhez kell megfelebbezni, ahol a tárgyalás rendjén sikerrel lehet kérni a kegyelmi rendelet alkalmazását.

Gyűjtsünk kikiricsmagot! Aki lapokat olvas, meggyőződhetett arról, hogy mai nap végtelenül meg van nehezítve a külfölddel való árucserre, illetve a külföldre való szállítás. Nekünk pedig országos érdekünk, hogy a nálunk bőven termő gyógynövényeket kiszállíthassuk a külföldre. Ma nagyon kevés azon gyógynövények száma, amelyeket a külföld beenged, amelyekből tehát számbavehető export léte-sülhetne. Azon kevés gyógynövények egyike az őszi kikirics, amelynek magja egynéhány év óta kiviteli cikkünk. A múlt évben alig volt termés a kikirics magból, de az üzlet is pangott, úgy, hogy alig volt belőle egy kis forgalom. Ezidén bőséges termés kínálkozik a kikiricsmagból és a külföld is érdeklődik ezen cikk iránt. Felhív-

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

jük ezért t. olvasóinkat, hogy akinek módjában van, az gyűjtőn kikiricsmagot.

A kikiricsmagon kívül keregette-cikka a nadragulyalevél (Folia Belladonna) és a beléndeklevél (Folia Hyoscyami). Ezekből akármilyen nagy mennyiségeket el lehet helyezni a világpiacon.

Közeledik a hársfa virágzása. A hársfavirág is állandó cikk a világpiacon, a melyet azért érdemes begyűjteni.

Bővebb felvilágosítással szolgál a „Cooperativa Adonis” nevű gyógynövényértékesítő szövetkezet (Cluj, Academia Agricolă.)

P. B.

V. A. Turda. Nyugdíját élvező C. F. R. tisztviselő özvegye, ha újból férjhez megy, — vagy ismét özvegyesre jut, — vagy házasságát felbontja, — férjhez monetele következtében elvesztett nyugdíját többé vissza nem kaphatja.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

S. J. Ercea, B. M. Sarpotoc, H. F. Macea, P. K. Oaia, V. M. Sanpetru de Camp, F. L-né Ungheii, M. B. Teghea, Sch. M. Camin, B. I. Halmeag

Sch. J. Braşov, M. I. Oradea és O. J. Timişoara. Köszönet a lapunk érdekében tett fáradozásaiért.

Turda-i előfizetők. Lapunk f. évi 22-ik számában Sz. L-nak Pancolá-ra adott válaszuknál csak az a hiba történt, hogy azon kitételnél: „Nem tudunk olyan rendeletről, amely szerint a 60 éven felüli egyének nem fizetnek utadót”, nem közöltük, hogy iparosról van szó. Tehát a mondatban levő „egyének” helyett „iparosok” értendő. Ugyanis az érdeklődő egy iparos. Magunk is ismerjük a dr. Pál Gábor képviselő által lapunkban közölt azon törvényt, amely szerint a 60

vegy asszonyok és 21 éven aluli vagy 60 éven felüli férfiak és nők, de csak földbirtokból eredő jövedelmeik után és csak azon esetben, ha a földadó alapjául megállapított évi jövedelem háromezer lejt nem halad meg, (1932. november 19-i törvény első cikké) vannak mentesítve az utadó alól.” Mint a fentiekből megállapítható, csupán egy szó elírása miatt történtett ezen félreértés, melyre Ön figyelmünket felhivta.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: F. I. Eliseni 150 (r. 1936. dec. 31-ig), D. M. Cobatesti 150 (r. 1935. dec. 31-ig), S. Gy. Aiud 155, K. I. Sepreuş 110, V. L. Cermeiu 155, H. F. Macea 85, I. S. Arad 155, M. J. Jecia 305, G. Sz. S. Diosig 150, Sz. J.-né Săcueni 155, B. A. Petroseni 155, M. J. Bălăuşeri 150, B. A. Seuca 43, K. J. Rasercui 155, G. S. Călimăneşti 155, B. K. Santioana Muruş 155, M. L.-né Mercurea Niraj 105, L. P. Răciu 155, B. Gy. Ruja 305, Hitelszöv. Racosul de Jos 150, M. A. Băita j. Sătmăre 155, G. Gy. Sănmiculaul Mare 160, D. S. Firtănuş 150, M. J. Ocland 150, R. S. Seleuş 150, G. A. Corbu 54, F. I. Buceureşti 150, K. S. Nusfalău 150, Cs. I. Crăciunel 150 lej.

A „Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 3 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

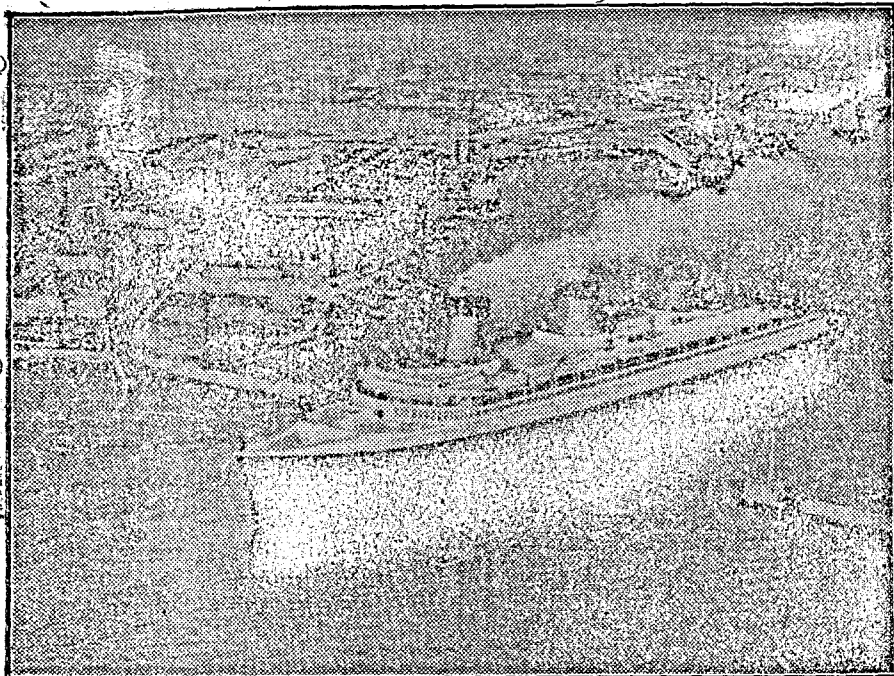
Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj, Calea Regele Ferdinand 51. I. e.

Megvételre keresünk 1 drb. Pálmay József: „Háromszék vármegye nemes családjai” és 1 drb. Pálmay: „Marostorda vármegye nemes családjai” című könyvet. Ajánlatokat ármegjelöléssel a Magyar Nép kiadóhivatalába kérünk.

ELADÓ jutányos áron 4 hengeres, 4 üléses csukott „Overland” típusú autót. Értekezni lehet Cluj, Str. Baron L. Pop 5. I. emelet 15 ajtó.

Rejtélyes női ruhák. A legnagyobb titokban, valósággal hálólakat alatt tartják a nagy párizsi női ruhaszalónok a legújabb toalettek modelljeit, ezzel szemben a Párizsi Divat; a legnépszerűbb magyar divatlap új száma a legpompásabb ruhák eredeti párizsi rajzait közli, amelyek alapján a legdivatosabb toalettek is elkészíthetők. A kitűnő divatlapban számtalan érdekes közleményt és képet találnak a divathölgyek háziasszonyok.

A világ leggyorsabb hajója.

A franciák által épített „Normandie“ nevű személyszállító hajó nemrégiben tette meg első útját Amerikába. A hajón kétezer-ötszáz ember utazott. Olyan gyorsan tette meg az Európa és Amerika közötti tengeri utat, amilyen gyorsan előtte még egy hajó sem tudta átszelni az Óceánt. Az ut, ami eddig

hetekig tartott, négy és fél napig tartott. Ed- dig német hajó tartotta ezen a téren az első- séget. Most a franciák kerültek ki győztesen és ezzel elnyerték az oceán kék szalagját, amit mindig az a hajó viselhet, amelyik leggyor- sabban teszi meg Európa és Amerika között az utat.

Tanuld meg!

Cseresznyemag — meggy-mag...

A cseresznyemag és meggy-mag felhasználásának nagyon célszerű és orvosok által kipróbált módját ajánlhatjuk. Tudvalevőleg rheumás, csuzos és általában hülékes meg- betegedéseknél kiváló hatása van a melegnek. A meleget vagy villamos besugárzás, vagy pedig meleg száraz borogatások alakjában szokták rendelni az orvosok. Házilag a zacskóba helyezett meleg só használják leggyak- robban. Megállapították, hogy erre a célra különösen megfelel a felmelegített cseresznye- meggy-mag. Ezek a magvak ugyanis nagyon hamar melegeznek ki. Felmelegítve és zacskóba helyezve a fájdalmas testfelületre nagyon sokáig

sugározzák ki a meleget. Most a cseresznye és meggy érése idején tehát jó lesz arra gon- dolni, hogy ebből a háziszerből mindenki nagy mennyiséget gyűjtsön. A magokat jól megszá- ritva, zacskóba kell eltenni, olyan helyre, hogy egér ne bántassa.

Olvasmányod betűjében

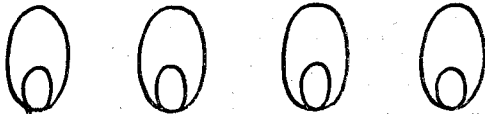
Kincs rejtezik magyar népem.

Ezt a kincset szájról-szájra

A MAGYAR NÉP felszolgálja.

Tervezési mód magyar díszítő elemekből

Az alapformák - elemek - elosztása

Az elemek közötti kitöltendő terület megjelölése

A díszítő formák végleges meghatározása

Az előbbi díszítés ábrázolása hullám vonal mellé

Tervezési mód magyar díszítő elemekből.

Ha bármit is akarunk tervezni, legelső feladatunk a kitöltendő hely megjelölése.

Mai tanulmányunk: ékeesebb szegély-díszítés készítése.

Elosztjuk először az alapformákat, majd megjelöljük a közöttük kitöltendő területet. (Árnyékolt rész.)

Gyűjteményünkben előkeresünk egy nekünk tetsző elemet és szépen bemásoljuk az alapformák helyébe.

Ezután az árnyékolt háromszögletű tér kitöltése következik. Vigyáznunk kell, hogy díszítésünk vonalai változatosak legyenek. Nem szabad egyfelé hajló, domborodó vonalat használni végig a díszítésen, mert az unalmassá válik. Virág és levél váltakozzanak egymással és az is fontos, ne akarjunk mindent rárakni tervezésünkre, amit már megtanultunk, kevesebb (2-3) elemmel izlesebb, világosabb, áttekinthetőbb sor díszítést készíthetünk, mint sokkal. Negyedik ábránkon hullámvonal mellé csoportosítottuk mondani valónkat, hogy a kettő közül melyik jobb, ki nek-kinek az izlése mondja meg.

Szünetet tartanak a munkások.

— Mit csinálsz te?

— Szálka ment a lábamba és már 5 perc piszkálom, de nem sikerül kipiszkálnom.

— Megbolondultál. Ilyesmit a munkaidőben kell csinálni.